

od Sv. Florijana, zapisnikar je bil g. Koštrum. Govornik iz Maribora, tajnik Zebot in ekonom Golob, sta podala v daljših govorih volilni program naše stranke. Zborovalci so sledili izvajanju govornikov z navdušenjem in resno pazljivostjo. Lepo zborovanje, na katerem se je nabral lep znesek za volilni sklad SKZ, je nov dokaz, da se bodo na dan 28. novembra pokazali naši vrli možje in tanje kot zavedne pristaše naše KZ.

V gornjegrajskem okraju se opaža prav živahno volilno gibanje. Vse stranke se močno pripravljajo za volitve. Naša KZ je v nedeljo, dne 24. t. m. zopet pridela dva velika shoda v Lučah in v Rečici ob Savinji. Shoda v Lučah so se udeležili v oolnem številu domačini, bila je tudi dobro zastopana župnija Solčava. Program in delo stranke v bodočnosti se je splošno odobravalo. Govorila sta gg. M. Steblovnik in Vladimir Pušenjak. Po zborovanju se je vršil razgovor z zaupniki o raznih važnih zadevah, ki so perča za gorski občini Solčava in pa Luče.

Popoldan se je vršil shod v Rečici ob Savinji. Prostorna dvorana pri Čuježu je bila nabito polna. Najuglednejši možje in mladeniči iz far Rečica in Nazarej so se udeležili tega zborovanja. Predsedoval je shodu načelnik okrajne organizacije KZ Matevž Dobrovc. Govorila sta Martin Steblovnik in Vladimir Pušenjak o programu stranke in bodočem delu v konstituantni. Zborovalci so navdušeno odobravali njuna izvajanja. Na delo za zmago SKZ sta pozivala gg. Kemperle in o. Marjofil.

V Celju je bilo preteklo nedeljo zborovanje SKZ dobro obiskano. Zbrani možje in mladeniči so z velikim zanimanjem poslušali izvajanja govornikov. Kmet kandidat Davorin Kranjc je v poljudni in živahni besedi tolmačil program naše stranke. Kandidat dr. Hohnjec je razpravljal o delu naše stranke za narod in ljudstvo in zlasti za slovenskega kmeta; pojasnjeval je bistvene točke volilnega reda in določal glavne ideje-smernice za volilni boj. Dr. Ogrizek je govoril o liberalni stranki, ki je v Sloveniji že tolikokrat bankrotirala, pa se potem zopet pojavila pod novo firmo; njena sedanja firma na deželi se imenuje Samostojna kmetijska stranka. Kandidat Pišek je s prisrčnimi besedami vabil kmete k slogi in k požrtvovalnemu delu za stranko, zlasti zdaj pri volitvah. V celjski okolici stoji naša Kmetijska zveza trdno ter zbira okoli sebe vse poštene in zavedne kmete in delavce.

Sevnica ob Savi. Zadnje nedeljo, 24. t. m., smo imeli po rani službi božji pred cerkvijo krasen shod Kmetijske zveze. Udeležencev je bilo nad 600. Kmet Skoberne iz Rajhenburga je govoril o strankinem programu in o bodočih volitvah, g. Šilar iz Celja o davkih in rudar Keše iz Trbovelj o delavskem vprašanju. Vsa množica je vztrajala na zborovanju celo poldruge uro in pritrjevala našim kmetiskim in delavskim govornikom.

Videm ob Savi. Pri nas smo imeli 24. oktobra popolno zelo lepo obiskano shod Kmetijske zveze. Govoril je kmet Skoberne, g. Šilar in tajnik jugoslovanske delavske zveze Hrvat Garapič iz Ljubljane, ki je s kratkim govorom ljudstvo zelo navdušil. Pred kratkim so imeli tudi nasprotniki, pristaši Samostojne, pri nas „velikanski“ shod. Bilo je vseh skupaj pet zborovalcev! Videmčani so se vedno odločili in zvesti somišljeniki Kmetijske zveze, kakor so bili nekdati!

Za Kmetijsko zvezo so nabrali: na shodu zaupnikov v Ptuj 1000 K, Luka Hleb, Smolnik na Pohorju, 450 K, na gostiji Letnik-Lederer pri Sv. Rupertu v Slov. gor. 430 K.

Nujna navedila za volitve.

Predstavniki strank na dan 28. novembra in njih namestniki niso in ne morejo biti člani volilne komisije, ampak predstavljajo samo našo stranko pri volilni škrinji in morajo našim pristajšem volilem, ko stopijo pred mizo, kjer so razvrščene volilne škrinje, povedati, katera je naša. Predstavniki bo glavni volilni komisiji (okrožnemu sodišču v Mariboru) naznanilo vodstvo Kmetijske zveze ob enem z kandidatsko listo. Če so naši v nekaterih občinah določili za predstavnike volilce, ki bodo člani komisije, n. pr. župane, naj nam takoj, ko čitajo te vrstice ekspresno imenujejo druge zanesljive osebe za to službo. Zaupniki, pazite, da Kmetijska zveza na dan volitve ne bo pri volilni škrinji brez predstavnik!

Sarite naš program med volilce! Povejte volilem, da je Kmetijska zveza oziroma Slov. ljudska stranka edina slovenska stranka, katera z vsoto silo zahteva samoupravo za Slovenijo. Liberalci, samostojneži in komunisti pa so za to, da se mora tudi nas Slovence popolnoma vladati in voditi naše gospodarstvo iz Beograda.

Prilježite vaše volilne sestanke dan za dnem! Taki sestanki so se doselej povsod zelo dobro obnesli. Celotno v krajih, kjer so po večini naši nasprotniki, se je našim agilnim zaupnikom, ki prilježajo take sestanke nad tednom v kmetjskih hišah, posrečilo prepričati nasprotnike in omahilivce, da je edina naša stranka tista, ki s svojim programom hoče pomagati, da se sedanje nezdravo razmere v Jugoslaviji, posebno pri nas v Sloveniji, odpravijo. Take sestanke ni treba naznanjati oblasti.

Pripravite si izkaznice za dan volitve. Oblasti volilem pri teh volitvah ne bodo izdajale prav nobenih volilnih listin. Da se bo mogel vsak naš volilec izkazati pred volilno komisijo, da je res

tisti, ki je vpisan v volilni imenik, naj si vsak oskrbi potrebne listine: izkaznico občinskega urada, domovnico, delavsko knjižico ali kako drugo uradno listino. Zadostuje tudi, ako dve priči pred komisijo potrdita, da je dotični res tista oseba, ki je vpisana v volilni imenik.

Iz vsake občine nam takoj naznanite: 1. Koliko volilcev je vpisanih v volilni imenik. 2. Koliko je od teh zanesljivo naših.

Na vse naše pozive prosimo, da nam zaupniki takoj odgovorijo. Pošta itak slabo potuje, radi tega ne odlašajte z odgovori.

Tajništvo Kmetijske zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Domača politika. Rekvizitorij — glavarij Samostojne.

Ali se še spominjate kmetje, kako so vam rekvizitorji stare Avstrije odvezali živino, žito, fižol, krompir, seno in druge pridelke. To so bili pravi trinogi, ki so si poleg mašnega zaslužka zaslužili še z veriženjem velike tisočake. Ljudstvo pa je stradalo in trpeło. Za Slov. Stajer je bil vodja rekvizicij zadnja leta vojske stotnik in učitelj Sanein. Mož je rekviziral in trzil s fižolom. S kakim dobičkom, se bomo povedali. In glejte! Danes je „hauptman“ Sanein glavni vodja „Samostojne“ v celjskem okrožju. Njemu stojijo ob strani večinoma vsi bivši rekvizitorji, kakor so šmarski Habjan, pesniški Hohnigg, šentjurski Urlep, urednik „Kmetijskega lista“ Jamnik, svečkiški Paskolo in enaki fič! In za temi ljudmi, boste šli vi slovenski kmetje!

Brezvpešno vsiljevanje. Nedeljo dne 17. oktobra so v gorski vasici Svetina pri Celju priredili svoje shode „Napredna stranka“, „samostojneži“ in rdečkarji iz Slov. Na shod Samostojne je prišel sam general Urlep iz St. Jurja. Poslušalo ga je samo par liberalnih radovednežev, nakar je bil klaverno pobrisal proti Laški vasi, z nado, da bo imel tam več poslušalcev. Tada vsiljivec je rogorel na celi črti. Sa bolj klaverna je pa bil shod rdečkarjev. Na shod je prišlo nekaj zavednih kmetov, kateri so začeli govoriti iz Trbovelj take solti, da je s povešanimi očmi in v silni zadregi moral končati svoj žalostni govor. Ko je še izustil grdo laško kletvico, jo je proti Storam odkuril z dolgim nosom. Zavedni Svetinčani so vsiljivcem povedali enkrat za vselej, da jim razni liberalci, samostojneži in rdečkarji ne bodo metali peska v oči. Ostati pa hočejo zvesti pristaši naše krščanske Slovenske kmetijske zveze!

Liberalci, socijalisti in samouprava. Liberalna „Domovina“ z dne 18. oktobra šteje naši stranki v greh, ker zahteva samoupravo za šolstvo. Ravnotako se je socijalni demokrat Kristan v Celju izjavil, da se šolstvu ne sme dati prevelike samouprave. Centralistični liberalci in socijalisti bi menda radi, da slovenske učitelje minister za šolstvo nastavlja kam v Makedonijo, k nam na Slovensko po pošlje macedonske učitelje. Gotovo so tudi za to, da se pri nas tako dolgo za šolstvo nič ne stori, dokler nas ljudstvo v Srbiji in Makedoniji v spolni izobrazbi ne doseže in dokler se tam ne sezida toliko šol, kakor jih imamo pri nas. Desetletja torej naj izobrazba pri nas počiva ali celo nazaduje! Vse to sledi iz centralistične liberalne in socijalistične zahteve, da glede šolstva ne smemo imeti samouprave ali vsaj ne velike.

G. samostojni Urek in minister dr. Korošec. „Slavni“ Urek iz Globokega mrovari v vseh svojih samostojnih pridigah najbolj ministra dr. Korošec. Bog ve, kaj je že vse podtaknil ta samostojni blebitač dr. Korošcu. Mi dobro vemo, zakaj hujska mehkoročki, a širokoustni g. Urek naše ljudstvo zoper dr. Korošca. Urek se je skrivaj za časa vojne pri vnovčevalnici za živino v Mariboru, kamor ga je kol tedajnega navdušenega zvezarja spravil dr. Korošec. Za vnovčevalnico je deloval g. „kmet“ Urek tako samostojno, da ga je dr. Korošec pognal od vnovčevalnice. Ta pogon od vnovčevalnice je Ureka tako razsrdil, da je zaprisegel dr. Korošcu maščevanje, katerega sedaj izvršuje na svojih ljudstvošuntarskih shodih. Mogoče je g. Urek že pozabil, zakaj je moral od vnovčevalnice? Ako želi ta g. samostojnež odgovor na to vprašanje, homo spregovorili besedico o Urekovem medvojnem delovanju pri vnovčevalnici. Kaj ne, g. Urek, pri naši razpravi o Vas in o vnovčevalnici se boste malec nevoljno praskali za samostojnimi ušesi?

Vedite! Samostojni ob Dravi. V. Sent Janžu na Dravskem polju je več samostojnežev, izmed katerih hodijo nekateri v sosednje kraje agitiral. Poglejmo te samostojne kmete: Dobnik Stefan je jurist, bil je koncipient pri advokatu. Zdaj je posestnik mline in mešetar z moko. Njegova žena ni kmetica, marveč gospa! Delal ni nikoli kmetjskega dela. Zdaj je eden izmed kandidatov samostojnih kmetov. Župan Golob je krojaški mojster in maloposestnik, velik liberalci: je desna roka učiteljev Mirka in Jankota Lešnik, katerih je ljudstvo povsod sito, kamor prideta. Fric Alojz je kmet, ki bi ga njegova divja agitacija za Samostojno skoraj spravila ob posestvo. Z Fricem se lahko meri voditelj samostojnih v Prepolah, Janez Kirbiš izučen sodar, kmet brez kmetije, kateri povsod pobija klerikalnega zmača kakor sv. Jurij na konju. Poleg tega pridno mešetarji z volji, svinjami, krompirjem itd. V poslednjem času so se vrgli posebno na Vurberg in tam so pridobili za stranko imenitne sa-

mostojne kmete. Med temi se najbolj odlikujeta pek-gostilničar, trgovec in strašno zagrizeni stajerojanec Jožef Berlinger in kolar Jožef Kolarč. Z njuna je še nekaj fantov, ki so v vojski posuroveli, in katerih se radi surovosti cel Vurberg sramuje. To so samostojni kmetje na Vurbergu, ki pa ne delajo za kmete, marveč spuščajo le pičajo po grlu in farjem napovedujejo vojsko. Toliko v pojasnilo, da bodo vedeli čitatelji, kako samostojni „kmetje“ delujejo tukaj ob Dravi.

Financiar — strasten agitator za Samostojno. V Sošanju službuje financier Pirtovek, kateri v službeni obleki in na službenih potih agitira za Samostojno in razširja lažnjive letake te liberalne stranke. Da je ta vsevedni financier igral glavno vlogo na shodu samostojnežev na katerem je slavni „govornik“ Drofenik v svojem govoru v podkrepitev svojih izvajanj navajal financarja Pirtovskega, je menda po mnenju tega politika v financarski obleki dopustno. Ljudstvo vprašuje, ali plačujejo vsi davkoplavci tega financarja za politično agitacijo ali pa je plačan od liberalcev v Sošanju. Nujno potrebno je, da se tega zagrizenega liberalnega agitatorja prestavi kam v Makedonijo, saj je navdušen pristaša centralizma, sicer bode nastopilo ljudstvo na shodih proti liberalnemu agitatorju v uniformi.

Poziv Samostojni kmetjski stranki. Tajništvo Samostojne je razposlalo vsem svojim krajevnim odborom zaupno okrožnico, v kateri piše da so se duhovniki izrazili, da nastopajo proti Samostojni proti svoji volji iz slepe poslušnosti do svojih višjih. Pozivamo vodstvo in tajništvo Samostojne kmetijske stranke, da objavi imena tistih duhovnikov, ki so jo, kakor piše okrožnica, jokaje blagoslovili: „Rešite nas političnega jarma!“ Dekler tega ne stori, imenjuje njeno lozadavno okrožnico in trditve grdo, hinsko laž.

Kmetijske stranke rastejo na Hrvatskem kakor gobe po dežju. Menda jih je vseh skupaj 17. Tudi bivši minister, ubog milijonar dr. Poljak, ki je bil dozdaj v demokratiški stranki, je ustanovil Samostojno kmetijsko stranko za Hrvatsko, kakor jo je ustanovil dr. Zerjav za Slovenijo. To je tisti dr. Poljak, ki pred vojno včasini 10 K v žepu ni imel, je med vojno obogatel in njegova žena po njegovi lastni izjavi izda za razne dišave več nego cela kmetjska vas za sol. Tako dobi slovenska Samostojna kmetijska stranka lepo sestrico na Hrvatskem. Tudi paglar slovenske Samostojne Drofenik iz St. Jurja ob juž. železnici vojni dobičkar, saj mu je davčna obliži predpisala 7000 K davka na vojne dobičke. Kdor na verjame, naj gre gledat na davčni urad v Celju.

Izstop iz „Samostojne“

Podpisani izjavljam, da sem iz Samostojne kmetijske stranke izstopil, ker sem prišel do prepričanja, da ona nima namena kmetu pomagati, kakor so to njeni voditelji izprva trdili. Mislim, da bode Samostojna stranka gospodarska in medstrankarska, a sedaj je pokazala svoje popolno liberalno lice, kar je iz tega razvidno, da v svojem listu samo „klerialci“ napada, kakor bi bila ta stranka res kmetu najbolj nevarna. Prepričan sem se, da „Samostojna“ ni nič drugoga, kakor velika gonja proti katoliškim možem in duhovnom, ker tako dela vsak liberalen list.

Pravijo vedno, da je Kmetijska zveza privesek ljudske stranke. Jaz pa trdim, da je Samostojna kmetijska stranka privesek liberalne ali svobodni-selne stranke. Tedaj je vendar bolje, da se oklenemo vsi Kmetijske zveze.

Dragi kmetje, ako še teh ljudi niste spoznali, ki nam na tem svetu obljubujejo nebesa, pa jih sami nimajo, ker ne poznajo besed svelega pisma: „Zemlja ti bo traje in osot rodila, v poltu svelega obraza boš jedel svoj kruh“, čeravno se vedno na shodih sklicujejo na izreke sv. pisma. Spoznajte svojo zmoto in predno pridejo volitve, kajti po volitvah, kadar bodo imeli „Samostojni“ naše glasove, ne bo nobenega več k nam, ker nas potem več ne rabijo.

Jaranina, dne 23. oktobra 1920.

Franco Sumanjak, posest.

Oči se jim odpirajo.

Od vseh strani dobivamo poročila, da se resni in razsodni možje, katere agenti advokatske liberalne stranke: Mermolja, Drofenik, Urek, Sanein i. dr. prevarili in jih zvalili v Samostojno kmet. stranke, vračajo zopet nazaj v tabor krščanske stranke.

Tedenske novice.

Praznik našega državnega osvobođenja homo praznovali v petek dne 20. oktobra.

Duhovniške vesti. Prestavljen je č. g. Jakob Rabusa iz Dobove v Rajhenburg za prvega in č. g. Maks Slander iz Ponikve v Rajhenburg za drugega kaplana. Č. g. Andrej Pirec, ki je imel dopust, je zopet nastavljen za kaplana v Dobovi. Č. g. Martin Vrzlak, provizor na Pernicah, pride za kaplana na Ponikvo. Č. g. Jože Dušič je prestavljen iz Rajhenburga za kaplana k Sv. Barbari v Halozah, odkoder je odišel č. g. Ivan Atelšek za provizorija v Sirju.

Iz Koroške. Naše čete so morale tekot 16 ur na večje glasovalne komi. je zapustili pas A. Nemci sedaj spletkarijo pri glasovalni komisiji, ker je vzela naša država pri umiku iz Koroške ves svoj železniški, brzojavni in telefonski material, ker je leta naša državna last in ne last Nemške Avstrije. Nemci so sedaj zagnali silen krik pri glasovalni ko-

misiji in pravijo, da jim hoče Jugoslavija uničiti v glasovalnem pasu A ves promet. Avstrijski član glasovalne komisije je izdal na prebivalstvo pasa A o klic, v katerem pravi med drugim sledeče: „Naši slovenski sodeželani morajo biti uverjeni, da bodo varovala avstrijska narodna mesta njihov jezik in narodnostne posebnosti. Avstrijska vlada ne bo preganjala nobenega prebivalca A pasa radi njegovega političnega prepričanja. Tudi oni, ki so glasovali 10. oktobra za Jugoslavijo, gledajo lahko brez strahu in z zaupanjem v svojo bodočnost kot enakopravni državljani svobodne in demokratične avstrijske ljudske vlade.“ Bomo videli, kako bo izpolnila Avstrija to svojo slovesno obljubo. Naša vlada bo v Parizu zahtevala, da pripadejo kraji na južnem bregu Drave, kjer je večina prebivalstva glasovala za Jugoslavijo, naši državi. Za tiste jugozahodne dele Koroške, ki pripadajo k nam že vsled mirovne pogodbe, se ustanovi okrajno sodišče v Guštanju ter davkarja in ekspozitura slovenjgraškega okrajnega glavarstva s potrebnimi uradi. Občina Jezersko bo pridržana Kranju.

Dva grozna umora. Na Vrtilah pri Gornji Sv. Kungoli je posestnik Bračko umoril sestro svoje žene. Umorjena je bila v blagoslovljenemu stanu. Naše so jo vso razmesarjeno v nekem jarku blizu Bračka vse hiše. Sumi se, da se je umora udeležila tudi Bračkova žena, sestra umorjenke. Oba so izročili sodnji. — V Zetalah je 25 letna žena ubila z malim kije svojnega 70 letnega moža Kitaka, ker ji je baže grozil s sekiro. Poročena sta bila še le 9 mesecev. Morilko so zaprli.

Naši novi rekruti bodo vpoklicani na službovanje pri kadru: pehota v februarju prihodnjega leta, artiljeristi in konjeništvu pa v januarju prihodnjega leta.

Vzglede. Iz Pohorja se nam piše: Naši zaupniki so obljubili, da bodo vse moči napeli, da nam priborijo več glasov. Kjer so taki možje ne moremo propasti; čast jim! Zopet nov dokaz, da smo številnejši nego si mislijo samostojenci in njihovi krušni očetje lažidemokraciji. Ako bodo vsi naši pristaši tako nalušeni in vneti kakor naši odlični Pohorci, bomo praznovali na dan 28. novembra sijajno zmago krščansko slovensko misli.

Cerkvena tridnevnička v Breznu ob Dravi pod vodstvom št. 00. kapucinov iz Celja se bo v tujakih Marijini cerkvi obhajala v dneh 31. oktobra 1. in 2. novembra. Ker je domača fara maloštevilna, ste povabljeni tudi iz sosednjih far. Sv. opravilo s pridigo vse tri dni dopoldne od 8. do 10. ure, popoldne od 3. do 4. ure.

Komunisti niso dobili pri volitvah v državni zbor Avstrije niti 1 poslanca. Socialni demokrati pa mnogo manj nego prej, med 180 poslanci samo 66. Socialistični demokrati so v Avstriji dva leti tako gospodarili, da jim je ljudstvo na dan volitve izreklo nezaupnico. Tako nezaupnico že vnaprej jim bo izreklo tudi slovensko ljudstvo 28. novembra!

Dunajčani za bivšega maršala Boroviča. Po poročilu dunajskih listov bodo truplo rajnega maršala Svetozarja pl. Boroviča prepeljali iz Celovca na Dunaj in tam z velikimi svečanostmi pokopali v častnem grobu pod arkadami na centralnem pokopališču.

Vzorne katoliške Dunajčanke. Iz uradnih podatkov je razvidno, da je ob zadnjih volitvah na Dunaju volilo: za krščansko socijalce 93.269 moških in 141.329 ženskih volilcev; za rdečkarje je volilo 170.539 moških in 167.712 ženskih volilcev. Za krščansko socijalce je torej volilo 50.000 žensk več nego moških, za socijalno demokrate je pa volilo 3000 žensk manj nego moških.

Gospodarstvo.

Bakrena galica za kmetijsko podružnico Maribor in okoliš bo menda že prihodnje dni došla v Maribor. A sila draga bo letos, stala bo pri podružnici 25 K 1 kg. Dobivati jo bodo mogli le udje, to so oni, ki so plačali udnino za leto 1921; a tudi udnina je letos višja; iznaša 20 K. Denar za bakreno galico se vplačuje v trgovini Krajnšek in Penič, Vetrinjska ulica 9 in je treba naprej založiti popolno svoto. Tudi galica se bo izdajala v tej trgovini. Kdor hoče bakreno galico v trgovini Krajnšek in Penič naročiti, to mora se najprej s potrditom izkazati, da je udninoma leto 1921 plačal, lahko pa tudi udnino kar v trgovini plača. Vsa naročila se imajo izvršiti do 15. novembra. Za tem dnevem se naročila ne bodo več mogla sprejemati — Načelnistvo.

Na živinski sejmi v Mariboru se je priglasilo 26. oktobra 1929: 11 konjev 3 bike, 75 volov, 21 krav in 3 teleta. Cene 1 kg žive teže so bile nastopne: debeli volji 15—17 K, srednje debeli volji 15—16 K, plemenski volji 13—14 K, debele krave 12—15 K, debele telice 12—16 K, breje krave 16—18 K, mlečna krava 17—19 K, suhe krave 12—14, telca 15 K. Sejem: dobro obiskan, povpraševanja posebno po mlečnih kravah.

Gospodarska zadruga v Gornji Radgoni bo tudi za prihodnje leto naročila modro galico za naše vinogradnike. Ker je naročila zadruga galico leto naravnosti pri tovarni, se lahko upa, da bo cena nižja. Vse vinogradnike, kateri hočejo naročiti galico pri podpisani zadrugi, pozivamo, da svoja naročila prijavi do 10. novembra 1929 v zadrugi pisarni ter plačajo za vsak kilogram znesek po 24.—K naprej. Vsak naročnik mora ob enem z naročilom tudi naznaniti občino v kateri se gorica nahaja ter površino ali mero vinograda. Denar in na-

ročila se lahko pošiljajo tudi po pošti. V tem slučaju naj vsak naročnik natančno navede svoj naslov in v pismu naznači vse zahtevane podatke. Kdor galico pravočasno ne bo naročil, je na bo mogel dobiti ali pa bo moral zopet drago plačati. Naročila se lahko prijavijo in denar vplačuje v zadrugi pisarni v Gornji Radgoni ali pa pri podružnicah.

Pojedelske stroje raznih vrst, kot: vite, mlatilnice, žitno čistilne mlne, sadne in grozdne mlne, stiskalnice, pluge, reporeznice itd. ima v zalogi v Hajnu, Maribor, Aleksandrova cesta 46. Več o tem v inseratnem delu lista.

Dopisi.

Kamnica. V nedeljo 31. oktobra po večernicah ponovi tujakinja Marijina družba igro „Lurska pastirica“. Vsi, ki ljubite pošteno zabavo, pridite!

Sv. Križ pri Mariboru. Volilno agitacijo je pri nas začel 17. oktobra samostojni Mermolja. Po maši se je slišalo pred cerkvijo nekaj glasov, neki neznan preroč je klical: Le za menoj — le noter. Dve tretjini ljudi je šlo domov, nekaj radevednežev pa je hotelo osebnostno spoznati znamenitega govornika Mermolja. Njegova liberalna duhteča izvajanja so ugajala zlasti onim, ki so se v svoji samostojnosti izogibali za delj časa cerkve in duhovnika. Splošen utis je bil ta, da njegov govor ni bil ne mrzel, ne vroč, pač pa suhoparno premljevanje nam že znanih reči. Uspeh vsega nastopa je bil ta, da je pristopilo k njegovi samostojni nekaj oseb, ki v naši občini nimajo volilne pravice. Gotovo so si tudi izbrali zastopnika stranke za dan volitve, da jim ne bo treba postaviti k samostojni škrinjici slamatnega moža. Ubogi Mermolja se nam je iz srca usmili, ker je nevarno zastupljen v želodec mu je namreč obležala Kmetiska zveza in njeni strupeni časopisi: „Domoljub“, „Slovenec“, „Sl. Gospodar“ in „Straža“. Da si olajša grozne bolečine, je prišel dihat naš sveži zrak — očividno mu je odleglo se le, ko je kupil od gostilničarke, kjer je imel shod, kakih 15—20 meterskih stotov jabolk, da se vsaj deloma oškoduje za svoj trud, ki ga je imel pri nas, ko se je vojskoval s klerikalnim zmajem.

Ribnica na Pohorju. Naša na novo ustanovljena odseka Orlov in Orlic begata kri naših rdečkarjev. Ko so ob ustanovitvi zagledali rdeče srajce, jim je kar sapo zaprlo. Menda so se prvi hip razveselili rdeče barve, misleč, da so prišli njihovi bratci. Na tisto veselje je že zdrknila marsikatera kupica slabega vina po njihovih kosmatih grlih. Ptačniku pa, ki je nekdanj poznal samo Ptatschnigga in blaženi tajč, je zdrknila marsikatera kronica, papirnata seveda, v žep. A glaj ga smenta! Rdeče srajce so nas zapustile, socialpatroite pa sta isti hip zapustila spomin in pamet. Gospodje sodrugi, odprite svoj spomin in poslušajte, da ne boste farbali množice! Ustanovitev je bila 15. avgusta, 18. so namreč fantje in dekleta že pridno delali. Samo vi, ki so vas rdeče srajce zmšale, ste jih s strahom in trepetom gledali 18. avgusta. Samo vi ste poslušali 18. pesni, ki jih mariborski gostje niti niso peli. Samo vi veste o nečednem obnašanju Orlov in Orlic, dočim vsi poštene ljudje, kateregakoli prepričanja lahko povejo, kako vzorno se obnašali. Kdo je orožnike naročil, pa vprašajte te nje same. Oni bodo vam že povedali. Kaj ne, iz strahu pred vzbujajočo se mladino, ki noče vaših neumnosti in nesramnosti, se vam je zmešal spomin, vas je zapustila pamet. Zato vam je govoril vaš general Sima, ki se razume v tej stroki toliko kot pri oglju, kaka nevarnost preti Ribnici od klerikalcev, zato je vas prosil, da držite vkup ravno sedaj, sicer gre vse in tudi vaša namalana rdeča trdnjava tuč. Kako se mora „vkup držati“, pa nam pričajo polomljeni stolci v vaši trdnjavi. Hudomušneži pravijo, da so si bili pri ušesih in v lasih v ako tesnem objemu, da je moral general Sima priskočiti na pomoč s svojim „županskim“ stolcem; na kateri strani je bila zmaga, se ne ve; skoro gotovo bodo to složno delo nadaljevali prihodnjic. Županski stolci brez dveh nog pa čaka sedaj z drugimi invalidi na dohtarja. Rdeča kasa pa bo ga plačala. Ali ne, g. ošir? Pa se nekdo drugi sedaj kolne in se repenč, ker je moral pustiti pečenko na mizi. Hočeš, nečeš, naenkrat se je nahajal na prostem, da bi si ohladil vročo glavo. Ali se še kaj jezite, sodrug Kolar? Heč pa je le! Da pa je tako sloga skodljiva čevljev, o tem nam pa naj pove hauptman Sima in njegova boljša polovica, ki se je lala za zdravje svojega možeka. Da se ne prehladi v teh hladnih večerih, moral je Sima s svojim čevljevem takoj k dohtarju, kateremu je plačal delo in polumljeno iglo z besedami: „Bom že napravil, da bo za nas delavce prav!“ Gospod Sima, sedaj nam pa se razložite trnjevo pot domov. Hvala Bogu, kaj ne, da graben ni globokejši, sicer bi si res križ nalomili ali pa, da ni vode, sicer bi bili šli gonit Grögelinovo elektriko. To pa sedaj že veste, kako skale „vkup držijo“, mnogo bolj, kot vi sodrugi. Največje zlo pa je to, da kmetje, ti grdi-oderuhi, kakor jih naziva vaša sranka, se sveč nimajo, da bi človek lahko bolj varno prišel iz jarka. Kako dolgo pa sta čepeli tam notri? Bil je res velezaniativ prizor, ha, ha! Skoda, da nas ni bilo več, ki bi vam ven pomagali. Ker imate pogosto tako nevarno pot, je občina dala popraviti brvi in mostove notri do vašega doma, da boste drugič lahko še bolj v rožicah. Da pa boste vsi znali te zanimive dogodke, dajte to ponatisniti v „Ljudskem glasu“, ki vam bo iz srea hvaležen za edin resničen dopis, ker vsi drugi so lažjivi, hudobni in zlobni. Drugič pa še več, da vas spomin ne zapusti. Fantje iz fare.

St. Janž na Drav. poljn. Dne 17. oktobra je bil za našo župnijo vesel dan. Milostljivi g. stolni prost dr. M. Matek je blagoslovil prenovljeno cerkev. Dolgo smo si želeli tega dneva, zdaj so se nam izpolnile naše želje. Na novo je poslikal s freskami cerkev našega rojak g. akademski slikar Simon Fras, ki prebiva v zdej v Slivnici. Izvršil je svojo nalogo nad vse prijazno čakovanje dobro, umetniško ter si s tem postavil krajca na spomenik v svoji rojstni župniji. Dasi je moral med svetovno vojno sukati kot vojak morilno orožje, vendar je to delo pokazalo, da se z večjo spretnostjo zmože sukati čopič. Ponošni smo na domačina umetnika ter se mu za krasno delo najiskreneje zahvaljujemo. Domači mojster J. Kancler je postavil v cerkev nove krasno izdelane sluge cerkve primerne stole, ki jih vsakdo hvale. Ružen tega je dobila cerkev tudi nov lep tlak. Od vrha do tal, zunaj in znotraj prenovljena liša božja je zdej čast in veselje poštvovalnih šentjanščanov.

Sv. Jakob v Slov. gor. V nedeljo dne 17. oktobra je jacobska nemškutarija praznovala svoj dan. Prišel je samostojni govornik. Pričujoči: v začetku 4 najzagrizenjši nemškutarji in 16 naših ljudi, proti koncu ravno tako, v sredi shoda 10 nemškutarjav-samostojnežev in kakih 40 naših. G. Drofenik je kričal, da bi ga slišali lahko tje v Jarenino tisti, ki ga zjutraj niso hoteli. Kar je povedal dobrega, nam je že vse znano, ker vemo, da to zahteva in je zahtevala vodna naša Kmetiska zveza, to so reči o draginji, o krivičnih davkih, o denarju, o izvozu. Zoper vse te nedostatke se je borila skozi celi čas Kmetiska zveza, in če ni mogla doseči toliko, kolikor smo mi želeli, so krivi samostojni in njihovi liberalni prijatelji, saj je g. Drofenik sam hodil poizno se poklanjat v Beograd največjemu liberalu in skodljivcu Slovencev ministru Pribičeviću, zato je ostudna nesramnost, če si upa napadati Kmetisko zvezo. Kar pa je Drofenik povedal slabega, pa je zraslo na liberalnem polju, to je o duhovnikih, o naših krščanskih možeh; to mora storiti, ker mu je naročeno od liberalnih bogatinov, kateri mu plačujejo shode. Največja nesramnost pa je bilo klobasarjenje o g. Roškarju. Če bi ga Roškar slišal, bi ga gotovo zaradi zavijanja resnic vdesnil po lažjavih ustih. Potem je nastopilo neko žensko, ki je govorilo proti ženski volilni pravici. Poslušalce je bilo sram, namesto te gosposke kmetice. V vseh državah je vpeljana ženska volilna pravica, le našim kmetiskim in viničarskim ženam nam je samostojni ne privoščijo; jezila se je tudi nad Marijinimi devicami, že mora imeti vzrok se nad devicami jeziti. Zadnji govornik, nek človek od Sv. Marjete od Pesnici, pa je razil žolč nad šmarjetskim župnikom. O šmarjetskem župniku vemo samo to, da ga vsi farani zelo visoko cenijo zavoljo njegovega delovanja v blagor fare; ta junak zato g. župnika doma ne upa napasti, je pa storil to drugje. Dasi si niso upali na glasovanje nobenih zahtev, povedali niso nobenega programa kako delovali njihovi posanci, če bi bil kdo tako bedast, da bi jih volil; glavna reč jim je bila šun tati kmeti proti vsem drugim stanovom. Ker so se ne katera naše dekleta pošalile vsled nesanih izrazov in neumnosti, je hotela tista gosposka kmetica s šuntanjem pozročiti pretep, in če bi se bilo naših razumnih ljudi, posebno g. Ketiša, bi tudi pri nas, kakor so drugje vajeni samostojni obhajali svoj shod z prepričim in pretepom. O g. Drofeniku mislimo, da se za stonj vadi za poslanca, ker homo mi vsi volili Kmetisko zvezo, o kateri vemo, da je postavila za kandidata ljudi, največ iz kmetiskega in delavskega stanu, pa se pri tem tudi ozirala na vse druge stanove, ker imajo vsi pravico živeti pod tem božjim solncem. Ti po veliki večini kmetiski možje so že dosedaj in bodo v prihodnje zahtevali odločno pravice našega ljudstva, posebno pa samoupravo za Slovence v Ljubljani o kateri g. Drofenik ni upal ali ni vedel veliko povedati. Njegovi politični krušni očetje, g. bankirji so namreč proti samoupravi našega ljudstva, ker veje, da bi se nam potem dobro godilo. Vsi ti možje Kmetiske zveze pa verujejo v neskončno pravičnega Boga, ne samo „v eno malo pravičnega“ kakor g. Drofenik.

Seja pri Ptuj. Pri nas se je vršil shod Samostojne 17. 1. m. Govornika sta prizužila točno ob uri, toda oh, poslušalca ni nobenega! Čakati je treba. Prišlo je g. Murko iz Pristave, ki so hodili na Dunaj Slovencev ložit in g. Merkuš, ki je živino rekviriral in naš g. nadučitelj Sorec, pa nekaj drugih poštenih mož. Prišlo se je. Prav pridno se je obrekovalo duhovnike, kajti družega ne znajo povedati kakor vera je vera. Pa saj vera še dobro stoji. Seveda dobro stoji, naš učitelj zunaj pred cerkvijo in cigareto kedi, ko je v cerkvi pridiga. Dokler bo učitelj pri Samostojni, bomo mi pri Kmetiski zvezi.

Sv. Urban pri Ptuj. Potapljajoče se Samostojna se oprijemlje vsake bilke, da bi se vzdržala na površju. V zadnjem času celo človeka v osebi Simonoviha Vinca. Ta leta od bajte do bajte in agitura za „kmetič“ seveda. On sam je sicer kmetiskih staršev sin, a iz delamrznosti popravlja raje harmoniko. Evo vam kmeta! Koliko zasluži za agitacijo, nam ni znano, pač pa se je enemu naših objubil do nekega uradnika v Ptuj tisoč kron na mesec, če bi hotel agitirati. Vinček dobi najbrž več, ker je pustil celo priljubljeno harmoniko v kotu, muzikant Vinček je „kmetič“, a tisti, ki mu plačajo judežev groš, so še „večji kmetič“. Proč z nesnago!

Sv. Lovrenc—Sv. Andraž—Sv. Božen v Slov. gor. — ali spomin na 17. oktober 1920. Samostojneži so povsod enaki; mnogo smo že čitali o njih, da skoraj nismo mogli verjeti; da so poročila naših listov resnična, o tem smo se prepričali na svoje oči na dan naših treh shodov dne 17. oktobra. Ljudi najnižje vrste, za katere drugače ne mara nihče, pijance, raz-